

ZAVZETO IN ODGOVORNO

Hrana postaja čedalje pomembnejši del družbenega razvoja

To velja tako v ekonomskem, urbanem, socialnem kot tudi preskrbovalnem in obrambnem pomenu. Naša občina kot izrazito industrijska ima manj kot 5 % kmečkega prebivalstva. Tudi kmetijskih površin je zaradi naglega razvoja industrije in stanovanjske izgradnje v ravninskem delu čedalje manj. Kljub temu pa si brez naše prehranske industrije in kmetijske proizvodnje (Emona, HP Kolinska, živilski kombinat Žito, Perutnina, TZO Dobrunje) ne moremo zamisliti preskrbe Ljubljane in tudi Slovenije za vrsto prehranskih izdelkov. Da bi zadostili družbenim potrebam, načrtujemo nadaljnji razvoj prehranske industrije. Med prvimi v Sloveniji smo sprejeli prostorski načrt občine, s katerimi smo zaščitili kmetijska zemljišča pred prodorom urbanizacije. V hribovitih predelih občine so še mnoge neizkoriščene možnosti za proizvodnjo hrane. Brez odlaganja bomo morali temu posvetiti mnogo več pozornosti kot doslej. Že dejstvo, da smo na zadnji seji komiteja po dolgem času spregovorili o teh zadevah, pomeni za tovarise, ki delajo v kmetijstvu, veliko moralno oporo pri nadaljnjem delu.

Preobrazba vzgoje in izobraževanja

Tako kot v kmetijstvu imamo mnogo neizkoriščenih možnosti tudi pri razvoju malega gospodarstva in uslužnostne obrti. Po naših novih stanovanjskih naseljih samevajo kolesarniki in drugi kletni prostori, ki bi jih lahko z malo volje spremenili v servisne delavnice. Vrsto drobnih predmetov, ki jih moramo sedaj uvažati, bi lahko proizvajali doma. Komunisti hišnih svetov, organov KS, upravnih in izvršnih organov skupščine občine, delovnih organizacij in gospodarskih zbornicah bi morali spodbujati in ustvarjati pogoje za hitrejši razvoj teh dejavnosti. Pomemben dejavnik pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije ter bodočega družbenega razvoja in seveda krepitve samoupravnega položaja delavca predstavlja preobrazba vzgoje in izobraževanja. Priprave na uvajanje novega načina izobraževanja so se uresničile z zamudo, pojavljali so se tudi idejnopolične zastranitve, odpori in nerazumevanja. V razpravah o mreži centrov usmerjenega izobraževanja je prehajalo do neusklajenega delovanja, ki je najdlje držalo v negotovosti bodočo usmeritev VI. gimnazije Moste.

Nerazumevanje preobrazbe srednjih šol v bodoče centre usmerjenega izobraževanja je bilo najbolj očitno pri nekaterih najodgovornejših delavcih, ki so v sredstvih javnega obveščanja in pismih znanih družbenopolitičnih delavcem dopovedovali, da je njihova šola pred razpadom, da si neka druga šola lasti njihov program in podobno. Težko je razumeti nekatere družbene delavce, ki so odobraval tako početje. Srednja medicinska šola, babiška šola in VI. gimnazija Moste kot nosilke medicinske usmeritve v Ljubljani so še vedno težko spoznavajo o skupnih nalogah. Prav gotovo ostaja vrsta objektivnih, predvsem prostorskih težav, ki pa ne smejo biti nepremostljive, če bodo predhodno odstranjeni subjektivni zadržki. Posebno izobraževalne skupnosti so bile oblikovane tako, da mnogi zainteresirani ozdi še sedaj ne vedo, v kateri PIS je njihovo mesto. Pri oblikovanju PIS ni zaživila potrebna politična aktivnost.

Mnogi niti ne vedo, kdo so njihovi delegati. Temu primerno je obnašanje teh delegatov.

Celodnevna osnovna šola je zakonska obveznost in ne trenutna politična naloga. Iz znanih razlogov (ki jih tu ne gre ponavljati), se v naši občini še ne moremo pohvaliti s celodnevno osnovno šolo. Zaradi tega smo bili večkrat kritizirani. Čeprav govorimo, da prostori ne smejo biti ovira za celodnevno osnovno šolo, predstavljajo to za našo občino velik problem. Vsekakor bi morali več storiti za uvajanje elementov celodnevne osnovne šole v učne programe.

V izobraževalnem procesu ima pomembno vlogo tudi družbeno varstvo in vzgoja najmanjših. Pred kratkim smo ugotavljali

● REZKA ŠKRLJ, DELEGATKA OOKZ VVO KODELJEVO

Letošnja ekonomska cena v vzgojno-varstvenih organizacijah se je v občini dvignila v poprečju pri prvi starostni skupini za 21 %, pri drugi pa za 23 %. To povišanje je v mejah dovoljenega, vendar ni realno, ker vemo, da so se življenjski stroški dvignili nad te meje. Zato je upravičena domneva, da s temi cenami ne bomo mogli dolgo slediti vsakodnevni podražitvam. Ob predlogu povišanja ekonomske cene smo bili delavci vzgojno-varstvenih organizacij opozorjeni na skrajno stabilizacijsko obnašanje, s tem da izkoristimo vse notranje rezerve. Ugotavljamo, da teh praznjav ni več, ker smo jih izkoristili v preteklih letih, ko smo dosledno upoštevali kadrovske normative, normative glede števila otrok in višino sredstev za vzgojne namene.

družbeno neprimernost prostorskih normativov, ki so presegali naše materialne zmožnosti. Zaradi tega naj bi v Ljubljani odklonili sprejem približno 600 malčkov, kar predstavlja zmogljivost dveh velikih vrtcev. Sedaj pa so tarče političnih razprav nove cene, zaradi katerih napovedujejo odpoved družbenega varstva svojih otrok predvsem starši z nižjimi osebnimi dohodki.

Komunistom naše občine ne more biti vseeno, da pobude o nujnosti dohodkovnega povezovanja med VVZ naše občine, ki jo je dal komite OK pred dobrim letom, še ni uresničena, in tudi premalo je bilo storjenega, da bi se lahko uresničila. Pro-

● MILAN PTIČAR, DELEGAT OOKZ SCT — TOZD MEHANIZACIJA

Lani smo se resno lotili stabilizacijskih ukrepov: izdelali smo stabilizacijske programe in zasledovali njihovo izvajanje ter stremeli za večjo produktivnostjo dela. Povsod smo uvedli poudarjen nadzor nad prihodi delavcev na delo in odhodi z dela, povišali smo normo, omejili smo zaposlovanje, zmanjšali število nadur in zamrznili osebne dohodke. Nismo pa zagotovili zadostne količine reprodukcijskega materiala za naše delovne organizacije, da bi proizvodnja lahko nemoteno tekla. Tako moramo sedaj ugotoviti, da produktivnosti nismo dvignili, ker so delavci v mnogih DO dostikrat čakali in ustavljali proizvodnjo, ker niso imeli reprodukcijskega materiala.

blemska konferenca komunistov iz VVZ je to pobudo sprejela, zati pa se pri strokovnotehničnih opravilih. Izvršni svet skupščine občine bi moral poskrbeti, da bi se oblikovala delovna skupina, ki naj bi pripravila ustrezne strokovne predloge za uresničitev te pobude. Če lahko v gospodarstvu ena delovna organizacija oz. delovna skupnost opravlja skupne naloge za več tozdov, bi nekaj podobnega lahko načrtovali tudi v šolskem in otroškem varstvu.

Razvoj našega političnega sistema in uresničevanje družbene vloge ZK v njem

Temu področju smo v lanskem letu namenili izredno pozornost. Ta vprašanja so bila na dnevnem redu sej občinske konference kar trikrat. Z rezultati vloženega dela pa ne moremo biti zadovoljni. Našega sistema namreč ne uresničujemo. Na posvetih v CK je to. Šetinc dejal, da je »politični sistem stroj, ki poganja družbeni razvoj, subjektivni faktor pa njegova pomembna sestavina, regulator«. Formalizem, forumsko delo in sestankarstvo so osnovne hibe našega delovanja, ki se jih nikakor ne moremo otresti, čeprav se jih že dolgo zavedamo. Namesto pozitivnih družbenih sprememb jemljemo kot merilo uspešnosti ali neuspešnosti političnega in samoupravnega delovanja število in morda še kvaliteto sestankov. Odpravljanje teh slabosti lahko veliko prispeva k ekonomski stabilizaciji.

Preveč je različnih razlag in razumevanja družbene vloge posameznih subjektov našega političnega sistema. Tov. Edvard Kardelj je v svoji študiji Smeri razvoja političnega sistema in socialističnega samoupravljanja nazorno prikazal, kakšna je vloga posameznih subjektov v tem sistemu. Pa se še vedno srečujemo z zamenjavo vlog in sredstev za doseganje družbenih ciljev. Še vedno je veliko nepotrebnega ponavljanja in podvojitve. Dogodi se celo, da gredo pomembne zadeve mimo potrebne politične akcije. V takih razmerah si politični profesionalci dovolimo celo presojanje, kdo bi moral kaj narediti, kdo je kaj naredil, za kaj je kdo zaslužen ipd., kar nima nič skupnega z našim sistemom.

V zadnjem času veliko govorimo o razraščanju administracije in družbene režije v vseh sredinah. Prav je, da se lotimo tega družbenega fenomena, kajti tako hitro naraščanje števila zaposlenih v neproizvodnih dejavnostih nima opravičila niti v hitrem razvoju tehnike, ki odpravlja fizično delo niti v razvejanosti našega sistema. Če bi dopustili, da gre družbeni razvoj v tej smeri, bi v kratkem postali deželni tajniki, koordinatorji, referenti. Dobro zastavljeno delo komisij za preprečevanje nadaljnjega širjenja administracije bo dalo željene rezultate le ob ustreznih družbenoekonomskih ukrepih, ki bodo sledili njihovim ugotovitvam in spreminjanju nekaterih predpisov, ki zahtevajo uvajanje nepotrebnega administrativnega dela.

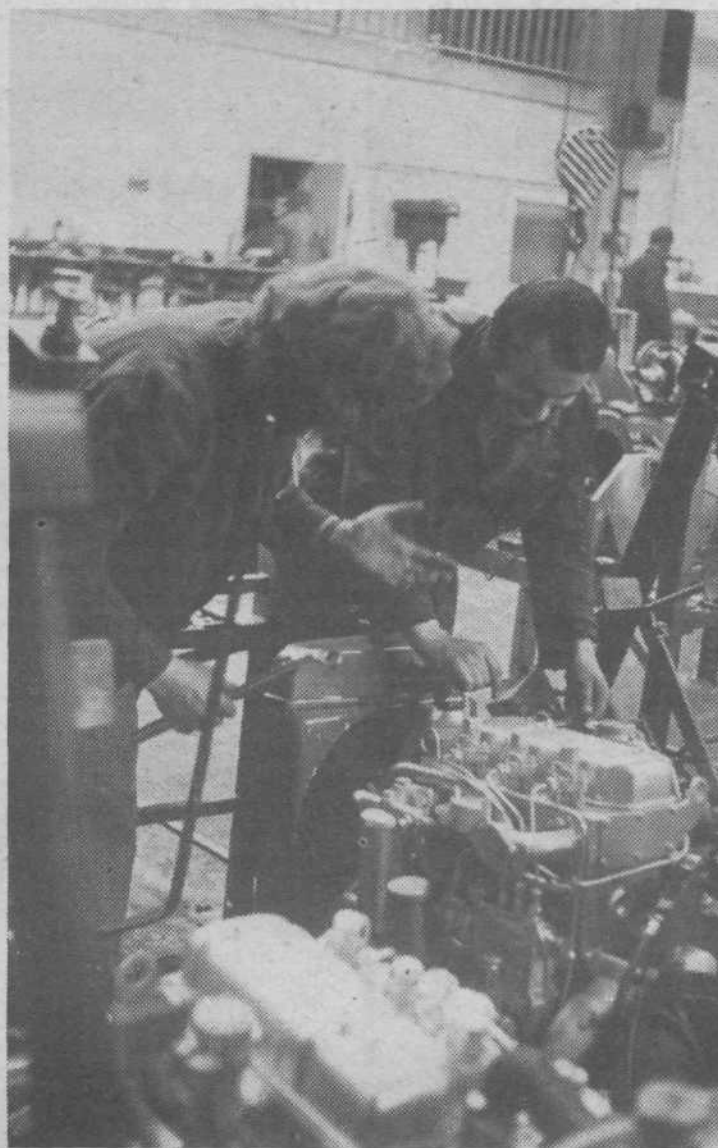

Foto: Sašo Novak

stajale službe sisov in KS, pa tudi nekatere DPO na ravni občine so se številčno okrepile. To najbrž ni naša posebnost. Podobno je tudi v drugih ljubljanskih občinah. Zaskrbljujoče je, da nove službe skupno z že obstoječimi ne pokrivajo občinskega prostora, in nimajo pregleda nad dogajanjem v občini, kadar gre za pomembne samoupravne in družbenopolitične akcije, kot so sprejemanje in podpisovanje raznih sporazumov, planov in ob drugih podobnih akcijah. To kaže na pomanjkljivo organiziranost in neusklajenost delovanja teh služb.

Komunisti se moramo upreti oblikovanju upravnega aparata v krajevnih skupnostih

KS je samoupravna skupnost in ne družbenopolitična skupnost z upravnim aparatom. Komunisti, ki ne razumejo samoupravnih vlog KS in jo spreminjajo v občino, zaslužijo posebno politično oceno.

Ko smo naštevali nekatere težave delovanja delegatov in delegacij, smo v poročilu o delu OK in njenih organov v preteklem letu med drugim zapisali, da je bilo povezovanje delegatov in delegacij s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami pomanjkljivo, kar najbrž drži. Res pa je tudi, da so družbenopolitične organizacije in samoupravni organi preveč prepuščali svoje delegacije in delegate, da se znajdejo, kakor vedo in znajo. Težave za uveljavljanje sistema so tudi zaradi preobremenitve sej skupščin, pa tudi gradiva za preštudiranje je preveč. Ob nekoliko večji iznajdljivosti bi lahko vrsto zadev rešili skupščinski organi, predvsem pa izvršni svet in upravni organi. Spremembo statuta občin in mesta bi morali usmeriti tudi na ta vprašanja.

Nad dejstvom, da družbeni sveti še niso zaživi v polni meri, se lahko zamislamo. Morda je prav tu razlog, da se nekatere stvari v političnem sistemu ne odvijajo bolj usklajeno. Doslej še nismo uspeli opraviti potrebne analize o tem, kaj ovira hitrejšo uveljavljanje družbenih svetov.

Podobna ugotovitev velja tudi za sekcije SZDL, kot pomembne oblike interesnega političnega organiziranja občanov. Za mnoge težave, ki se pojavljajo pri delovanju političnega sistema, lahko upravičeno dolžimo tudi naš način dela. ZK se po nepotrebnem ukvarja z mnogimi družbenimi zadevami, namesto, da bi idejnopolično usmerjala delo svojih članov v institucijah političnega sistema. To lahko privede do slabitve njene vodilne idejnopolične vloge, nesamostojnosti in neodgovornosti drugih subjektov pri uresničevanju njihovih nalog.

V lanskem letu smo dosegli pomembne rezultate pri organi-

● ANDRIJA VLAHOVIČ, PREDSEDNIK OS ZS

Reševanje problemov v tej dokaj krizni situaciji mora biti osrednja naloga nas vseh, predvsem pa dolžnost komunistov v vseh sferah našega življenja. Z našim angažiranjem bomo odgovorili tistim, ki se sprašujejo, ali nam je 3. kongres samoupravljalcev potreben. Naš odgovor je že sedaj jase: kongres nam je potreben kot osrednji dogovor delavskega razreda Jugoslavije o svoji bodočnosti in o svoji usodi. Zato nam ni treba voditi posebnih akcij zgolj zaradi kongresa, ampak moramo imeti kongres zaradi akcij in enotnega nastopa.

RAZPRAVE POVZEL IN ZAPISAL: ŠAL

zacijski in kadrovske krepitvi ZK v občini. 152 osnovnih organizacij se je pridružilo 18 novih. Tudi članstvo se naglo povečuje. Sedaj je v občini organiziranih prek 4100 komunistov, kar je več kot 10 % januarja 1980. Uspešnejši smo bili tudi v sprejemanju novih članov. Glede na leto poprej se je sprejem povečal za 25 %. Leta 1979 smo sprejeli 200 novih članov, lani pa 249. Ne gre prezreti ponovnega sprejema tistih članov, ki jim je v preteklosti prenehalo članstvo. Osnovne organizacije so skupno s kadrovske komisije pri komiteju opravila pomembno delo. Zanimanje za vstop v ZK je lahko barometer družbenega ugleda ZK.

Z ustanavljanjem in uveljavljanjem komitejev za splošni ljudski odpor in družbeno samozastito se je povečala odgovornost ZK za vrsto pridobitev naše revolucije ter miren in varen razvoj naše socialistične samoupravne družbe. Komiteji za SLO

in DS so bili ustanovljeni v 141 tozdih in KS in na ravni občine komite za SLO in DS. V dosedanjem delu so komiteji popolnoma upravičili pričakovanja. So pa še primeri nerazumevanja njihove vloge. Za vajo Ljubljana '80 smo tudi praktično potrdili vlogo komitejev pri nadaljnjem podružbljanju SLO in DS, kar pa ni spodbudilo sestavljalcev sprememb mestnega in občinskih statutarov, da bi namenili nekaj vrstic tudi komitejem za SLO in DS.

Posledica težkih gospodarskih razmer je bilo tudi slabše stanje političnih in varnostnih razmer. Ob zadnjih podražitvah se te še zaostrejejo. Vedno več je nesamoupravnega reševanja obrtnih zadev. Nezadovoljivo se kaže tudi v širjenju zlonamernih, neresničnih in sovražnih govorov ter v poskusih, da bi javno kompromitirali osebnosti, ki imajo zasluge za naš socialistični razvoj.

Danes ne smemo iti mimo nekaterih dogodkov in pojavov, ki kažejo, da je podružbljenost SLO in DS bolj na papirju kot v naši zavesti. Veliki požar v BTC je razkril mnoge pomanjkljivosti naše protipožarne zaštite. Pogorelo skladišče Centromerkurja je predraga šola, ki jo bomo morali plačati. Pa še to ni bilo dovolj učinkovito opozorilo. Dva tedna po požaru so strokovnjaki odkrili prek sto pomanjkljivosti pri uporabnih skladiščih.

Skrb za normalne pogoje življenja in dela je nujni sestavni del našega obrambnega in samozaščitnega obnašanja. Onesnaževanje zraka, ki ga povzroča Toplarna v Mostah, prekaša vse meje. Nezadovoljstvo prizadetih občanov Most, Kodeljevega, in Štepanjskega naselja je povsem razumljivo. Ni prav, da skrbimo za čistejši zrak enega dela mesta na račun drugega. Sanacija čistilnih naprav toplarniškega dimnika mora postati skupna skrb Ljubljane in ne le morda kolektiva Toplarnice in najbolj prizadetih občanov v Toplarniški ulici. Skozi dimnik Toplarnice gre dnevno do 5 ton prašnih delcev, ki počasi padajo na zemljo, kje padajo, je odvisno od smeri vetrov. Ob sedanji stopnji razvoja tehnike res ni potrebno, da prepuščamo našo usodo vetrovom.

Nesamozastitno se obnašamo tudi s kopičenjem odpadnih gum v kemični tovarni Moste, širjenjem neznosnega smrada v Zalogu in dopuščanjem prekomernega hrupa po naših cestah.

Morda je bilo to razmišljanje prekritično in je bila zanemarljiva vrsta lanskoletnih uspehov in delovnih zmag. Ker je dobrega, se samo hvali, kar je velikega, pa vidi. Treba pa je bilo pokazati nekatere slabosti, ki ovirajo hitrejšo uveljavljanje politike ZK in družbeni razvoj. Edino z ustvarjalno kritiko in samokritiko ustvarjamo realne možnosti za družbeni napredek, samozadovoljstvo pa vodi v oportunističen in malomeščanstvo.

Najpomembnejša sedanja naloga ZK je iskanje in usmerjanje izhoda iz trenutnih gospodarskih težav. Tako bo ugled ZK rastel ali padal, odvisno od uspehov, ki jih bomo dosegli pri nadaljnjem družbenem razvoju.

DINO KODARIN